

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2440/2019
27.08.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА, малолетне ББ, коју заступа мајка АА и ВВ, свих из ..., које заступају пуномоћници Соња и Владимир Мишковић, адвокати из ..., против тужене Републике Србије – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, коју заступа Републичко правобранилаштво, ради стицања без основа, одлучујући о ревизијама тужене изјављеним против пресуде Вишег суда у Панчеву Гж 299/16 од 11.04.2017. године и решења истог суда Гж 299/16 од 10.10.2017. године, у седници већа од 27.08.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизијама тужене изјављеним против пресуде Вишег суда у Панчеву Гж 299/16 од 11.04.2017. године и решења истог суда Гж 299/16 од 10.10.2017. године, као изузетно дозвољеним.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Панчеву Гж 299/16 од 11.04.2017. године и решење истог суда Гж 299/16 од 10.10.2017. године, па се предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву Гж 299/16 од 11.04.2017. године, усвојен је предлог тужилаца за понављање поступка, па је укинута пресуда Вишег суда у Београду Гж 4297/10 од 29.02.2012. године, а одбијена је жалба тужене од 24.04.2009. године као неоснована и потврђена пресуда Првог општинског суда у Београду П 4842/07 од 24.03.2009. године. Решењем Гж 299/16 од 10.10.2017. године обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова жалбеног поступка исплати 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде и решења Вишег суда у Панчеву тужена је благовремено изјавила ревизије због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о изјављеним ревизијама одлучи као о изузетно дозвољеним.

Решењем Апелационог суда у Београду РЗ 24/19 од 18.04.2019. године предложено је Врховном касационом суду да одлучи о изјављеним ревизијама тужене против наведених одлука.

Одлучујући о изјављеним ревизијама на основу члана 399. у вези члана 395. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09) у вези члана 506. став 1. ЗПП

(„Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) Врховни касациони суд је нашао да су испуњени законски услови да се о ревизијама одлучи као о изузетно дозвољеним и да су ревизије основане.

Одредбом члана 395. ЗПП је предвиђено да је ревизија изузетно дозвољена против другостепене одлуке која се не би могла побијати ревизијом по одредбама члана 394. тог закона када је по оцени апелационог суда о допуштености ове ревизије потребно да се размотре правна питања од општег интереса, уједначи судска пракса или када је потребно ново тумачење права.

У овој парници пресудом Првог општинског суда у Београду П 4842/07 од 24.03.2009. године, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности, па је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцима исплати 99.740,00 динара на име мање исплаћене породичне инвалиднине са законском затезном каматом почев од 13.05.2005. године као дана подношења тужбе па до исплате у року од осам дана по пријему пресуде и тужена је обавезана да тужиоцима на име трошкова поступка исплати 76.000,00 динара у року од осам дана. При доношењу наведене одлуке првостепени суд је заузео став да потраживање тужилаца није застарело. Пресудом Вишег суда у Београду Гж 4297/10 од 29.02.2012. године преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца за исплату поменутог износа на име мање исплаћене породичне инвалиднине са каматом при чему је другостепени суд заузео став да се ради о повременим потраживањима, те да је отуда потраживање застарело.

Одлучујући о предлогу тужилаца за понављање поступка пред другостепеним судом, Виши суд у Панчеву је пресудом Гж 299/16 од 11.04.2017. године дозволио понављање поступка и као последицу истог је укинуо раније донету пресуду тог суда, а одбио је као неосновану жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду. Као основ за понављање поступка другостепени суд је прихватио одлуку Уставног суда Уж 314/2012 од 13.06.2012. године која је донета поводом уставне жалбе трећег лица и у којој одлуци је Уставни суд нашао да је повређено право тужиоцима на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије и права на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава Србије и то због тога што када се ради о поменутим потраживањима бораца, ратних војних инвалида и породица палих бораца постоји неуједначена судска пракса у погледу рокова застарелости потраживања. Другостепени суд сматра да је поменута одлука Уставног суда донета у истој правној и чињеничној ситуацији као што је предмет спора у овој парници, те да отуда иста може да служи као основ за понављање поступка.

Овакав закључак другостепеног суда није прихватљив.

Закон о Уставном суду („Службени гласник РС“ бр. 109/2007... 40/2015) чланом 87. је прописао да ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право и слобода више лица а само неки од њих су поднели уставну жалбу одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији. Међутим, сам Уставни суд тумачећи наведене одредбе у низу својих одлука (Уж 8736/2013 од 18. јуна 2015. године) заузео је став да битна карактеристика одлука Уставног суда по уставној жалби јесте њихово деловање према учесницима – странкама у конкретном поступку, а само

изузетно та одлука може да делује према трећим лицима. То дејство према трећим лицима је условљено изричитом одлуком Уставног суда, односно да Уставни суд својом одлуком одреди круг лица на која се проширује дејство конкретне одлуке. С обзиром да је другостепени суд у конкретном случају пропустио да цени напред наведени став Уставног суда по питању дејства одлука тог суда донетих по уставној жалби, то је повређено материјално право у конкретном случају, а што је разлог за укидање наведене одлуке и то најпре одлуке која је донета по предлогу за понављање поступка, а последица свега тога је и да су се морале укинути и све остале одлуке које су донете на бази ове претходне, све на основу члана 407. став 2. ЗПП.

У поновном поступку, другостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено па ће поново оценити да ли су у конкретном случају испуњени законски услови за понављање поступка и у зависности од одлуке по том питању одлучиће и о преосталим који се јављају као спорна у овој парници.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић